

Dar nu numai copiii, ci noi toți ne confruntăm cu această lume care încearcă să ne formeze ca anti-creștini, prin școală, televiziune, filme, muzică, modă și toate celelalte influențe, care apasă asupra noastră, mai ales în orașele mari. Trebuie să conștientizăm că toată încărcătura care se revarsă asupra noastră are aceeași sursă; are un anumit ritm, un anumit mesaj care ne este transmis, acest mesaj al auto-idolatriei, al relaxării, al nepăsării, al distracției, al renunțării la orice gând pentru altă lume, prin diferite mijloace, fie prin muzică, filme, televiziune fie prin școală, prin felul în care sunt reliefate subiectele, prin fondul care li se dă și prin altele asemenea; este, practic, un anumit lucru care ni se inoculează. Este, de fapt, o educație în ateism. Noi trebuie să ripostăm prin cunoașterea a ceea ce lumea încearcă să ne facă și prin formularea și comunicarea răspunsului nostru creștin-ortodox către ea.

Din observarea modului cum familiile ortodoxe din lumea de azi trăiesc și transmit Ortodoxia, ar părea că această luptă este de mai multe ori pierdută decât câștigată.

Procentajul creștinilor-ortodocși care păstrează intactă identitatea lor ortodoxă și nu sunt transformați după modelul lumii de azi, este cu adevărat mic. Totuși nu trebuie neapărat să vedem lumea din jurul nostru în întregime rea. De fapt, pentru supraviețuirea noastră ca ortodocși trebuie să fim destul de înțelepți pentru a folosi tot ceea ce este bun în lume spre propriul nostru beneficiu. Aici voi atinge câteva puncte relativ la ceea ce poate fi de folos în lumea aceasta, care pare a nu avea nimic, în mod direct, în comun cu Ortodoxia, tocmai pentru a formula concepția noastră ortodoxă despre viață.

Copilul care a trăit într-un mediu unde se ascultă muzică clasică de bună calitate și a crescut astfel nu va fi nici pe departe tentat de ritmul infernal și de mesajul rock-ului și al celorlalte forme de pseudo-muzică contemporane, spre deosebire de un copil care a crescut fără o educație muzicală. O astfel de educație muzicală, după cum au spus și câțiva stareți de la Optina, rafinează sufletul și îl pregătește pentru primirea lucrurilor duhovnicești. Copilul care a fost învățat cu o literatură bună, cu dramă și

poezie, și le-a simțit înrăurirea în suflet, adică s-a bucurat de ele, nu va deveni cu ușurință un dependent de filmele contemporane, de programele de televiziune și de romanele ieftine care distrug sufletul și îl îndepărtează de la calea creștină. Copilul care a învățat să vadă frumusețea în picturile și sculpturile clasice nu va fi atras ușor în perversitatea artei contemporane și nici nu va fi atras de producțiile țipătoare ale publicității și pornografiei moderne. Copilul care cunoaște ceva din istoria lumii, în special din epocile creștine și despre cum au trăit și au gândit alți oameni, ce greșeli și căderi au avut ei îndepărtându-se de Dumnezeu și de poruncile Sale și ce fel de viață plăcută și ce bucurii au avut când i-au fost credincioși Lui – își va forma discernământul relativ la viața și filosofia vremurilor noastre și nu va fi înclinat să urmeze prima filosofie nouă sau primul stil de viață pe care îl întâlnește.

Una din principalele probleme cu care se confruntă cel ce se ocupă de educația copilului din ziua de azi este că școlile nu mai formează un simț al sensului istoriei.

Este periculos și fatal să lipsești pe copil de înțelegerea istoriei. Asta înseamnă că el nu mai este capabil să se raporteze la exemplele oamenilor care au trăit în trecut. Și, de fapt, istoria se repetă constant. Odată ce înțelegi asta, este foarte interesant să vezi cum oamenii rezolvă problemele, cum au fost oameni care s-au împotrivit lui Dumnezeu și cu ce s-au ales din această confruntare și cum alții și-au schimbat viețile și au devenit oameni de excepție, dând exemplu de urmat până în zilele noastre. Acest sens al istoriei atât de important trebuie comunicat copiilor noștri.

În general, o persoană care cunoaște bine cele mai bune opere ale culturii seculare – care în Apus are aproape întotdeauna clare conotații religioase și creștine – are mai multe șanse să ducă o viață normală, o viață ortodoxă fructuoasă decât cineva care cunoaște doar cultura de masă azi.

Cineva care s-a convertit la Ortodoxie direct din cultura rock și în general oricine crede că poate combina Ortodoxia cu acest fel de cultură – mai are mult de suferit și un drum dificil în viață până să ajungă cu adevărat un creștin-ortodox care să fie capabil să împărtășească credința și celorlalți. Fără această suferință, fără această conștientizare, părinții ortodocși își vor crește copii